

HAVO Profielenboekje

2026–2027

Inleiding

In de loop van de komende maanden moet je je profielkeuze maken. Met verschillende activiteiten, gesprekken en de methode Qompas ben je te weten gekomen uit welke profielen je kunt kiezen, wat het gemeenschappelijk deel inhoudt en wat profielkeuzevakken en examenvakken zijn. Daarnaast heb je meer over jezelf geleerd.

Een profiel kiezen is voor sommigen een prettig moment. De vakken die je minder leuk vindt of waar je veel moeite mee hebt, kun je laten vallen. Hopelijk houd je daardoor vooral vakken over die je leuk en interessant vindt. Voor anderen is het een lastige keuze en dat begrijpen we goed. Er zijn nog veel onduidelijkheden (zoals wat je gaat studeren), wat bepaalde vakken inhouden (want je hebt ze nog niet allemaal gehad) en wat de gevolgen van bepaalde keuzes zijn.

Daarom is er dit boekje. Hierin vind je onder meer een korte beschrijving van alle vakken die in de bovenbouw gegeven worden. Daarnaast geven we veel tips en achtergrondinformatie, zodat jij een goede keuze kunt maken. Als je na het lezen nog vragen hebt, dan kun je altijd bij je mentor of bij de decaan terecht. Veel succes!

Decaan havo/vwo
Belle Smeets
Arm.smeets@tabor.nl

KEUZEMOGELIJKHEDEN

Het vakkenpakket uit de bovenbouw bestaat uit drie tot vier onderdelen.

Allereerst is er het **gemeenschappelijk deel** dat voor iedereen verplicht is en waarbij in klas 4 al de examenvakken culturele kunstzinnige vorming (CKV) en maatschappijleer worden afgerond.

Het tweede deel is het **profieldeel**. Je kunt kiezen uit vier profielen. Twee daarvan zijn gericht op de maatschappij: Cultuur en Maatschappij (CM) en Economie en Maatschappij (EM). De twee andere profielen zijn gericht op de natuur: Natuur en Gezondheid (NG) en Natuur en Techniek (NT).

Per profiel is er een aantal verplichte vakken. Welke dat zijn, zie je op de volgende pagina's. Binnen het profieldeel kies je daarnaast één (EM, NG, NT) of twee (CM) profielkeuzevakken.

Sommige leerlingen willen graag een **extra vak** bovenop hun reguliere vakkenpakket. Hier denken we graag in mee! Een verzoek voor zo'n 'extra extra vak' kan gedaan worden via de mentor. Na het maken van het rooster weten we of we dit vak rechtstreeks in het rooster kunnen opnemen of dat er sprake is van een zogenaamd sprokkelvak. Dat betekent dat de lessen van dit vak samenvallen met andere lessen. In dat geval mag je, in overleg met je mentor, kiezen naar welke vakles je gaat.

(Aan de inhoud van deze brochure kunnen geen rechten worden ontleend)

DE PROFIELEN

Natuur en Techniek

Gemeenschappelijk deel:

culturele en kunstzinnige vorming (CKV)
Engels
lichamelijke opvoeding (LO)
maatschappijleer
Nederlands
profielwerkstuk (PWS)

Profieldeel:

natuurkunde
scheikunde
wiskunde B

Profielkeuzevakken, 1 kiezen:

biologie
natuur, leven & technologie (NLT)

Nog één keuze-examenvak uit:

havo-PrO (praktische oriëntatie)
natuur, leven & technologie (NLT)

Natuur en Gezondheid

Gemeenschappelijk deel:

culturele en kunstzinnige vorming (CKV)
Engels
lichamelijke opvoeding (LO)
maatschappijleer
Nederlands
profielwerkstuk (PWS)

Profieldeel:

biologie
scheikunde
wiskunde A

Profielkeuzevakken, 1 kiezen:

aardrijkskunde
natuur, leven & technologie (NLT)

Nog één keuze-examenvak uit:

aardrijkskunde
bedrijfseconomie
bewegen, sport & maatschappij (BSM)
havo-PrO (praktische oriëntatie)
natuurkunde
natuur, leven & technologie (NLT)

Economie en Maatschappij

Gemeenschappelijk deel:

culturele en kunstzinnige vorming (CKV)
Engels
lichamelijke opvoeding (LO)
maatschappijleer
Nederlands
profielwerkstuk (PWS)

Profieldeel:

economie
geschiedenis
wiskunde A

Profielkeuzevakken, 1 kiezen:

aardrijkskunde
bedrijfseconomie

Nog één keuze-examenvak uit:

bedrijfseconomie
bewegen, sport & maatschappij (BSM)
moderne vreemde taal: Frans, Duits, Spaans elementair (kies 1)
havo-PrO (praktische oriëntatie)
kunst beeldende vorming (incl. kunst algemeen)
kunst muziek (incl. kunst algemeen)

Cultuur en Maatschappij

Gemeenschappelijk deel:

culturele en kunstzinnige vorming (CKV)
Engels
lichamelijke opvoeding (LO)
maatschappijleer
Nederlands
profielwerkstuk (PWS)

Profieldeel:

Moderne vreemde taal: Duits, Frans, Spaans Elementair (1 kiezen)
aardrijkskunde
geschiedenis

Profielkeuzevakken, 1 kiezen:

Duits
Spaans Elementair
Frans
kunst beeldende vorming (incl. kunst algemeen)
kunst muziek (incl. kunst algemeen)

Nog één keuze-examenvak uit:

bewegen, sport & maatschappij (BSM)
havo-PrO (praktische oriëntatie)
kunst beeldende vorming (incl. kunst algemeen)
kunst muziek (incl. kunst algemeen)

OVER DE PROFIELEN

Wat je misschien kan helpen bij je keuze zijn onderstaande typeringen van de profielen. Op die manier kijk je naar het profiel als geheel en voor sommige leerlingen is dat heel prettig. Een andere manier is om op te schrijven welke vakken je graag zou willen kiezen en te bekijken welk profiel daarbij hoort. Met deze methode kan het natuurlijk zijn dat je gekozen vakken niet allemaal in een profiel passen, dus dan zul je moeten afwegen wat voor jou de beste keuze is.

Welk type leerling kiest Natuur en Techniek? Leerlingen die zich niet laten afschrikken door ingewikkelde berekeningen, leerlingen die graag abstract denken, leerlingen die oplossingen willen bedenken voor ingewikkelde technische problemen, leerlingen die goed zijn in de bètavakken, leerlingen die graag ontwerpen en bouwen.

Welk type leerling kiest Natuur en Gezondheid? Leerlingen die betrokken zijn bij gezondheid, gezonde voeding, milieu en milieuproblemen, natuur, leerlingen die bij willen dragen aan het genezen van mensen, aan het oplossen van de voedselproblematiek, leerlingen die de aarde willen redden, ontwikkelingslanden willen helpen, leerlingen die proefjes doen leuk vinden, leerlingen die de bètavakken leuk vinden.

Welk type leerling kiest Economie en Maatschappij? Leerlingen die de beursnoteringen volgen, leerlingen die interesse hebben in het bedrijfsleven, leerlingen die graag met getallen werken, leerlingen die niet bang zijn voor rekenmodellen, leerlingen die meer willen weten van een verenigd Europa, leerlingen die het overheidsbeleid kritisch bekijken, maar ook bijvoorbeeld leerlingen die belangstelling hebben voor geschiedenis of politiek.

Welk type leerling kiest Cultuur en Maatschappij? Leerlingen die een brede belangstelling hebben voor de mens en de maatschappij, leerlingen die zichzelf zien als hulpverleners, leerlingen die graag lezen, die creatief zijn, leerlingen die juist niet zo van getallen houden, leerlingen die het leuk vinden vreemde talen te spreken, leerlingen die van kunst houden.

WAAR LET JE OP BIJ JE KEUZE?

Er zijn drie factoren waar je rekening mee moet houden:

1. De haalbaarheid van je keuze

Je hebt inmiddels al ervaring opgedaan met de vakken, dus zowel jij als je docenten weten hoe goed je bent in alle vakken. Docenten hebben als voordeel dat zij weten hoe de leerstof van de komende jaren eruitziet, dus zij kunnen voorspellen waar je eventueel tegenaan gaat lopen. Eind februari geven je docenten hun adviezen. Gebruik die bij het maken van je definitieve keuze!

2. Hoe leuk je iets vindt

De vakken die je nu kiest, daar zit je de komende twee jaar aan vast. Je zult waarschijnlijk niet altijd alles leuk vinden en soms even door moeten bijten, maar het helpt natuurlijk als je zoveel mogelijk vakken hebt gekozen waar je enthousiast over bent en meer over wilt weten. Dat vergroot je kansen op een diploma aanzienlijk. Houd dus zowel rekening met de haalbaarheid van je keuze als je interesse. Vaak hangen die twee met elkaar samen, maar niet altijd.

3. Je studiekeuze

Het lijkt misschien nog ver weg, maar over een jaar of twee zal je een keuze voor een studie moeten maken. Er zijn weinig leerlingen die in klas 3 al weten wat ze willen gaan studeren (en dat ook echt gaan doen), dus maak je geen zorgen als je nog geen enkel idee hebt. Wel is het zo dat sommige opleidingen toelatingseisen stellen door bepaalde profielen of vakken verplicht te stellen. Zo heb je voor Maritiem Officier wiskunde B en natuurkunde nodig en voor Diermanagement biologie. Het is goed om dit in je achterhoofd te houden. Een lijst van alle opleidingen en de eisen die zij stellen, vind je (binnenkort) op de website van het decanaat.

Bedenk echter: als je niet goed bent in economie of bedrijfseconomie of deze vakken niet leuk vindt, dan is de kans dat je later Accountancy gaat studeren niet zo heel groot. Het is dus niet nodig om alle studies open te houden. Je gaat uiteindelijk iets studeren wat je leuk vindt en waar je goed in bent en dat kun je voor een groot deel nu al bedenken.

VAKBESCHRIJVINGEN GEMEENSCHAPPELIJK DEEL

CKV

alleen SE (schoolexamen)

Komend schooljaar krijg je het schoolvak **CKV**. CKV staat voor Culturele en Kunstzinnige Vorming, een vak waarbij je in aanraking komt met diverse kunstdisciplines en culturele uitingen. Film, theater, muziek, dans, architectuur, beeldende kunst; een kleine opsomming van de verschillende kunstsoorten is zo gemaakt. Middels CKV word je gestimuleerd om zelf op onderzoek te gaan naar/binnen kunst en kunstvormen. Daarbij ga je aan de gang met de vier kernwoorden binnen CKV: verkennen, verbreden, verdiepen en verbinden.

Hoe ziet het schooljaar eruit?

De CKV lessen bestaan voor een deel uit theorie. Hierin hebben we het bijvoorbeeld over Shakespeare en de context van zijn theaterstukken, maar ook welke begrippen je gebruikt wanneer je praat over een verhaallijn in een theaterstuk of film. Een groter deel van de CKV lessen gebruik je voor opdrachten of onderzoek, hierbij ga je een onderwerp of thema bestuderen. Soms sluit je deze opdrachten af met een presentatie.

Culturele Activiteiten

Een van de kenmerkende onderdelen voor CKV is dat je zelf, individueel of met school, Culturele Activiteiten onderneemt. Deze CA's, ook wel CAP's (Culturele Activiteit door Professionals) genoemd, zijn heel belangrijk. Je bezoekt zelf een professionele theatervoorstelling, een optreden of museum. Het bezoek hiervan leg je (schriftelijk) vast in het eindverslag. Een aantal activiteiten doe je samen met school en zijn gekoppeld aan een opdracht. Je moet twee CA's zelfstandig ondernemen. Het is belangrijk dat je van alle activiteiten foto's maakt (selfie!) en het entreekaartje bewaard; dit is jouw bewijs!

Eindverslag

Het eindverslag is de afsluitende opdracht van CKV. Het verslag telt voor maar liefst 20% mee. In het eindverslag blik je terug op de individuele en de gezamenlijke activiteiten die je bij CKV hebt gedaan. Je reflecteert op de verschillende bezoeken die je hebt gedaan, maakt vergelijkingen en kunt de verschillen en overeenkomsten van de thema's benoemen.

Bij het vak **Engels** krijg je te maken met de volgende onderdelen:

- Leesvaardigheid: ervaring opdoen met extensief lezen, samenvatten van teksten en informatie verwerven m.b.v. ICT
- Luistervaardigheid: ervaring opdoen met extensief luisteren en het maken van aantekeningen bij een tekst.
- Gespreksvaardigheid: de taal in communicatieve situaties gebruiken en een presentatie in het Engels houden.
- Schrijfvaardigheid: Engels gebruiken in het kader van correspondentie - m.b.v. telecommunicatie - en verslaggeving.
- Literatuur: kennismaking met een aantal Engelse literaire werken.

Wanneer je eenmaal met het door jou gekozen profiel in de 4^e klas zit, is het nodig dat je je verder gaat oriënteren op de vervolgopleidingen. Je gaat dus intensief aan de slag voor loopbaanoriëntatie (**LOB**). Het is uiteraard een stuk eigen verantwoordelijkheid hoe je daar mee omgaat, maar je mentor en de specialist op school, de decaan, willen je daar graag bij helpen. Aan de hand van verschillende opdrachten en activiteiten vanuit school bieden we je de mogelijkheid om je op weg te helpen met zoeken naar een studie.

Er zijn diverse mogelijkheden die je kunt benutten op je traject naar een verantwoorde keuze voor een vervolgopleiding en beroep. Zo kun je naar de regionale hbo- en/of wo voorlichtingsmiddag gaan. Er zijn open dagen op de hogescholen en universiteiten. In de bibliotheek, op de computer en via internet is veel informatie over vervolgopleidingen te vinden. Verder kun je nog denken aan meeloopdagen, masterclasses, aansluitingsprojecten met universiteit en hbo, etc.

Het is handig om van alles wat je onderneemt, in het kader van het zoeken van een goede vervolgopleiding en mogelijk beroep, een dossier aan te leggen, een soort toekomstdossier. In dit dossier heb je een overzicht van wat je allemaal ondernomen hebt. Je gebruikt dit als je met je mentor of decaan overleg hebt.

Je ziet dat, nadat je dit jaar gekozen hebt voor een bepaald profiel, je de komende jaren bezig zal zijn met het zoeken naar een vervolgopleiding en mogelijk beroep.

Dat is een doorlopend proces, waarin je iedere keer weer bij jezelf moet nagaan: waar ben ik goed in, wat vind ik leuk en belangrijk en wat past het best bij mij? Dat is moeilijk maar ook een uitdaging, het gaat immers om je toekomst.

LO *alleen SE*

Bij het min of meer voor zichzelf sprekende vak **LO** komen de volgende onderwerpen aan bod:

- bewegen (spel, turnen, dans, atletiek en zelfverdediging)
- bewegen & regelen (observeren & beoordelen van ..., analyseren van..., hulpverleners, organiseren)
- bewegen & gezondheid
- bewegen & samenleving (keuze leren maken, aandacht voor maatschappelijke en ethische aspecten van sport en bewegen)

Maatschappijleer *alleen SE*

Maatschappijleer helpt je begrijpen hoe de samenleving werkt. Je leert actuele gebeurtenissen en maatschappelijke vraagstukken te analyseren en te bekijken vanuit verschillende perspectieven. Daarbij maak je gebruik van theoretische kennis (onder andere uit de politicologie, sociologie en rechtsgeleerdheid) en leer je hoe je eenvoudig kunt zoeken.

Het vak bereidt je voor om een goed onderbouwde mening te vormen over maatschappelijke onderwerpen, zoals vrijheid van meningsuiting, het strafrecht, sociale zekerheid of integratie en migratie. Je leert niet alleen wat er speelt in de samenleving, maar ook waarom er meningsverschillen en conflicten bestaan.

Onderwerpen die bij maatschappijleer aan bod komen:

- Wat is maatschappijleer?
- Het analyseren van maatschappelijke problemen
- De rechtsstaat
- De parlementaire democratie
- De pluriforme samenleving
- De verzorgingsstaat

Voor maatschappijleer krijg je een cijfer dat meetelt voor je combinatiecijfer.

In de vierde en vijfde klas houd je je bij het vak Nederlands bezig met vier onderdelen: leesvaardigheid, schrijfvaardigheid, spreekvaardigheid en literatuur. Alle vier de onderdelen worden in het schoolexamen getoetst:

- Bij leesvaardigheid besteed je aandacht aan de inhoud en de opbouw van verschillende soorten teksten en aan de door de schrijver gebruikte wijze van argumenteren. Daarbij kijk je ook naar de boodschap van de schrijver en zijn toonzetting.
- Bij schrijfvaardigheid komen verschillende schrijfp opdrachten aan bod: beschouwingen en betogen. Uiteraard spelen hierbij ook de onderdelen stijl en spelling een rol.
- Voor het onderdeel spreekvaardigheid neem je in de vierde klas deel aan een debat en geef je in de vijfde klas een individuele informatieve presentatie. Ook word je in de vijfde klas voorbereid op de presentatie van je profielwerkstuk.
- Bij literatuur lees je een aantal literaire werken, leer je hoe een boek in elkaar steekt en hoe je een literair werk kunt beoordelen. Je opgedane literaire kennis en kennis van boeken wordt getoetst in een literatuurmondeling.

Profielwerkstuk*alleen SE*

Het **Profielwerkstuk** (PWS) is een soort bekroning van datgene wat je hebt geleerd aan kennis en (onderzoeks)vaardigheden binnen het door jou gekozen profiel. Bij het PWS werk je meestal samen met andere leerlingen aan een eigen onderzoek op het gebied van één of twee "grotere" vakken welke horen bij het gekozen vakkenpakket.

Voor het Profielwerkstuk krijg je een cijfer dat meetelt voor het bepalen van je Combinatiecijfer.

VAKBESCHRIJVINGEN PROFIELKEUZE- EN KEUZE- EXAMENVAKKEN

Aardrijkskunde

CE

We leven allemaal op een wereldbol die veel groter is dan onze eigen leefomgeving, waar allerlei processen plaatsvinden die invloed hebben op onze manier van leven. Van wat er gebeurt in de Europese Unie, de Verenigde Staten of China ondervinden ook wij de gevolgen. Het vak biedt dus een goede mogelijkheid om met een ruimtelijke blik de complexe hedendaagse wereld te begrijpen. Het vak is goed te doen voor zowel alfa- als bèta-leerlingen, omdat het aansluit bij beide type profielen. Het biedt namelijk een gevarieerd pakket aan onderwerpen waarbij de sociale en fysische geografie aan bod gaan komen.

In aardrijkskunde zijn we geïnteresseerd in gebieden waar Nederland mee te maken heeft. Gebieden die zich bijvoorbeeld economisch sterk ontwikkelen. Dan beland je al snel in Brazilië, India en China. Deze gebieden kenmerken zich echter ook door hun verschillende culturen, ook dat is uiteraard van groot belang om te bestuderen. Naast deze sociale aspecten is onze aardbol zelf ook het bestuderen waard. Heeft klimaatverandering nu écht invloed op natuurrampen? Wat zijn de mondiale klimaatvraagstukken? Hoe zijn de luchtcirculaties, de orkanen, vulkanen en ook bijvoorbeeld de aardbevingen op deze wereld te verklaren? En hoe ziet die duurzame wereld er in de toekomst uit?

Ook de leefwereld dichterbij huis komt uiteraard aan bod. Nederland als onderdeel van Europa. Welke verschillen zijn er in Europa, maar ook binnen Nederland?

Vervolgstudies

Aardrijkskunde is dus erg leerzaam. Het vak biedt je voldoende mogelijkheden voor je toekomst en is bovenal leuk en interessant om in je pakket op te nemen. Kies je na je havo bijvoorbeeld voor de journalistiek, het toerisme, een docentenopleiding, de Pabo, Geo media of een milieu-opleiding, dan is het zeer gewenst om aardrijkskunde op te nemen in je pakket.

De volledige naam van dit examenvak is Bedrijfseconomie, Ondernemerschap en Financiële Zelfredzaamheid. Deze drie termen vormen de ruggengraat van dit vak. Maar wat houden deze begrippen nu in?

Bedrijfseconomie:

Het begrip zegt het eigenlijk al: er wordt veel aandacht besteed aan de economie binnen een bedrijf. Elke onderneming is verplicht om iedere periode inzicht te geven in de financiële situatie: de balans en de winst-en-verliesrekening. Bezittingen, schulden, kosten, opbrengsten, winst, ontvangsten, uitgaven. Dat zijn de termen die heel vaak gebruikt zullen worden. Een onderneming neemt beslissingen ten aanzien van investeringen en hoe zij het geld hiervoor aantrekken. Hoe doen ze dat?

Ondernemerschap:

In onze huidige maatschappij zijn er ontzettend veel mensen die de keuze maken om 'voor zichzelf te beginnen'. Maar wat maakt iemand tot een goede ondernemer? Een goede ondernemer moet vakkennis hebben, maar ook kennis over het ondernemerschap. Hoe start je een eigen onderneming? Welke marketingstrategieën kun je inzetten? Wat wordt mijn verkoopprijs? Bij dit onderdeel worden deze onderwerpen behandeld.

Financiële zelfredzaamheid:

Ieder mens in onze maatschappij maakt in zijn leven een aantal belangrijke keuzes: een huis kopen of huren, een hypotheek afsluiten, beleggen of sparen, samenwonen, trouwen, scheiden. Bij het vak bedrijfseconomie leer je de wettelijke aspecten en de financiële gevolgen van deze keuzes.

Praktische opdrachten:

Door middel van een aantal projecten wordt er bij Bedrijfseconomie ook aandacht besteed aan de ondernemende vaardigheden. Denk aan samenwerken en presenteren. Je gaat daarbij ook een ondernemer interviewen. Daarnaast mag je marketing-theorie toepassen op een door jou gekozen bedrijf en leer je werken met Excel. Ook krijg je de mogelijkheid om basiskennis boekhouden te leren. Met de opgedane kennis van het boekhouden word je dan voorbereid om te slagen voor het Associatiediploma Basiskennis Boekhouden. Mooi dus om naast je havo-diploma een extra erkend diploma te halen. Dit staat namelijk goed op je CV!

Bewegen, sport & maatschappij (BSM)

alleen SE

Bewegen, Sport en Maatschappij als examenvak: bedoeld voor alle leerlingen die belangstelling hebben voor LO (gewoon omdat je het leuk vindt of omdat je het voor je vervolgopleiding kunt gebruiken). Het is de bedoeling veel met én voor mensen te organiseren, zoals het begeleiden van sportdagen en leidinggeven bij andere evenementen.

Het examencijfer wordt opgebouwd uit

Schriftelijke en mondelinge toetsen over:

- samenleving en bewegingscultuur
- bewegen en gezondheid
- fitheid testen en trainen
- sportblessures

Praktische opdrachten m.b.t.:

- Bewegen (spel-turnen-bewegen op muziek-atletiek-judo)
- Bewegen en regelen (bijv. bij toernooien fluiten, helpen bij werkdagen van sportlijn leerlingen en atletiekdag klas 1 en 2)
- Trainingsschema's maken

Bovendien zullen we tijdens de lessen ook af en toe buiten de school actief zijn (bijv. op kamp gaan of het begeleiden van een sportdag van een basisschool).

Biologie

CE

Het vak Biologie gaat over alles wat leeft: mensen, dieren, planten en micro-organismen. Op dit moment spelen er interessante en actuele maatschappelijke vraagstukken, die veel met biologie te maken hebben. Denk aan de afname van de biodiversiteit door opwarming van de aarde, het wereldvoedselprobleem, stikstofproblematiek, plasticsoep, terugkerende virusinfecties of de overstap naar duurzame energie. Om deze problemen te snappen en aan te pakken heb je biologische kennis nodig. De onderwerpen zijn heel verschillend en afwisselend. Vanaf het allerkleinste niveau, de moleculen (denk aan DNA en hormonen) tot aan de interactie tussen alles wat leeft in grote ecosystemen, zoals het tropische regenwoud en de oceanen.

In de bovenbouw beginnen we, net als in de brugklas, met de bouwsteen van het leven: de cel. Uiteraard gaan we er nu veel dieper op in. Dit geldt voor meer onderwerpen: ook de bouw en werking van de orgaanstelsels van het menselijk

lichaam komen uitgebreid aan de orde. Je leert hoe je lichaam in elkaar steekt en hoe de organen allemaal samenwerken.

Sommige onderwerpen zullen wel nieuw zijn. Denk aan de bouw en werking van het DNA, gedrag van dieren en mens en de bouw van de allerkleinste micro-organismen.

Al deze biologische kennis heeft men ooit opgedaan door goed naar de natuur om ons heen te kijken en experimenten uit te voeren. Verschillende biologische wetenschappers zijn wereldberoemd. Denk aan Charles Darwin (evolutiebioloog), Jane Goodall (gedragsonderzoeker) en Antoni van Leeuwenhoek (Nederlandse microbioloog). Ook bij het vak biologie doe je daarom regelmatig experimenten om meer te weten te komen over de natuur. Hierbij maak je dan een verslag of poster.

Biologie is dus een zeer breed vak en erg maatschappelijk relevant, waardoor je veel leuke (medische) studies in de biologie-richting kunt gaan doen. Zeker ook om echte wereldproblemen op te lossen.

Duits

CE

In de bovenbouw zal Duits, net als in havo 3, met de methode 'Neue Kontakte' aangeboden worden. Duits zal opgebouwd zijn uit vier vaardigheden:

- Spreekvaardigheid: In de bovenbouw ga je verder werken aan je woordenschat en je spreekvaardigheid. Je kunt dan je mening over verschillende onderwerpen in het Duits uitdrukken en je leert natuurlijk ook de woordenschat die daarbij hoort (ja, veel en regelmatig woorden leren hoort bij een taal). Uiteindelijk zal dan op het mondeling blijken, dat je al lekker Duits kunt praten.
- Luistervaardigheid: Je gaat ook dit jaar regelmatig kijken - luisteren via het boek en via de CITO-SITE WOOTS. Je oefent de luistervaardigheid met samenvatten en het beantwoorden van mc-vragen tot open vragen over wat je te horen krijgt. Er vinden kleinere toetsen plaats en ieder jaar ook de grote Cito-toets.
- Schrijfvaardigheid: Schrijfvaardigheid wordt verder uitgebreid (wel altijd met een woordenboek). Je gaat je voorbereiden op kleinere schrijftoetsen en ieder jaar een grote schrijftoets: denk aan een persoonlijke brief/mail/app of een officiële brief/mail.
- Leesvaardigheid: In de bovenbouw wordt deze vaardigheid regelmatig geoefend in het boek en met internetopdrachten en oefenexamens. Deze

oefening moet dan leiden tot een mooi tekstcijfer op je CE. Daarnaast houd je je bezig met het lezen en verwerken van literatuur.

Economie

CE

Economie is geen stoffig vak vol grafieken, maar de handleiding voor het leven van een volwassene. Hier zijn de onmisbare voordelen waarom je economie zou moeten kiezen:

1. Word de baas van je eigen geld

Dit is het meest directe voordeel: in de economie leer je alles over de financiële jungle.

Hypotheeken, leningen, sparen: begrijp je hoe rente werkt en hoe je geld kunt laten groeien? Wij leren je hoe je later slim spaart voor een huis of auto, en hoe je dure leningen vermijdt. De prijzenpuzzel: waarom is benzine zo duur en zijn die sneakers in de uitverkoop?

Je leert over vraag en aanbod en hoe bedrijven beslissingen nemen over prijzen en winst.

2. Begrijp de wereld achter het nieuws

Wil je later echt snappen wat er speelt in de maatschappij, zonder dat je alleen maar de krantenkoppen leest?

Grote begrippen ontrafeld: we doorgronden samen wat inflatie betekent voor de boodschappen van je ouders, waarom de woningmarkt vastloopt, en wat de overheid doet met belastinggeld.

Internationale handel: waarom koop je kleding uit Azië en drink je koffie uit Zuid-Amerika? Je krijgt inzicht in de wereldwijde economische verbanden en de invloed van globalisering.

Kritische blik: je leert om de economische keuzes van politici en bedrijven kritisch te analyseren. Economie is de perfecte training in rationeel denken en het wegen van kosten tegen baten.

3. Een open deur naar je toekomst

Een profiel met economie is een enorme plus op je diploma. Het opent veel deuren naar het HBO en WO.

Brede basis: Economie vormt de perfecte basis voor een breed scala aan studies, ver buiten de financiële sector. Denk bijvoorbeeld aan, rechten, marketing, logistiek, politicologie en internationale betrekkingen

Essentiële skills: je ontwikkelt vaardigheden die werkgevers en vervolgstudies zoeken: analytisch vermogen, cijfermatig inzicht en het maken van goed onderbouwde keuzes.

Hoge relevantie: vrijwel elke baan heeft een economisch aspect. Met economie in je pakket ben je direct relevant en veelzijdig inzetbaar. Praktische zaken De hoeveelheid stof is niet alleen meer dan in de derde klas, er wordt ook meer gevraagd van je inzicht en rekenvaardigheid. Je leert economisch te redeneren, ook krijg je bij economie een stukje wiskunde (begrijpen van tabellen, maken van grafieken, oplossen van vergelijkingen enz.). Daarnaast gaan we een aantal klassenexperimenten doen. Het doel hiervan is in de praktijk de theorie zelf te ondervinden en te ervaren of je het begrijpt. In de bovenbouw havo en vwo wordt gewerkt met 'lesbrieven' (LWEO). Dit is eenvoudig losbladig lesmateriaal dat eenmalig wordt gebruikt en waarbij jullie op eigen wijze in de tekst kunnen schrijven en markeren. Het is een leerboek en werkschrift tegelijk.

Omdat lesbrieven dus regelmatig vernieuwd kunnen worden, heb je altijd actueel en aangepast lesmateriaal.

Economie is een interessant vak, je leert te begrijpen wat er om je heen gebeurt. Bij behoorlijk wat vervolgoopleidingen is economie verplicht, dan wel gewenst. En ook al zou je het niet nodig hebben voor je vervolgopleiding, het is zeker van nut bij allerlei beslissingen die je gedurende je leven zal gaan maken.

Frans

CE

Frans is in meer dan 50 landen een hoofdtaal, wordt door 870 miljoen mensen in het dagelijks leven gesproken en is na Engels de meest onderwezen taal in de wereld. In de bovenbouw maak je verder kennis met de Franse cultuur, literatuur en maatschappij en de in de onderbouw geleerde vaardigheden worden in klas 4 en 5 herhaald, toegepast en uitgebreid.

- Kijk/luistervaardigheid: Tijdens de lessen maken we gebruik van de (deels digitale) methode Libre Service en ook luisteren én kijken we naar radio-, tv- en filmfragmenten en Franstalige liedjes. Net als bij de andere talen oefenen we met Cito kijk/luistermateriaal op de iPad.
- Spreekvaardigheid: Tijdens de lessen ligt de nadruk op actief en creatief taalgebruik en daarom blijven we werken aan het uitbreiden van de woordenschat (oa met Quizlet). We proberen zoveel mogelijk Frans te spreken, zodat je geleerde woorden herkent en de taal vertrouwd wordt. Op deze manier leer je de Franse taal spelenderwijs begrijpen en zelf gebruiken. Je leert hoe je een gesprek in het Frans kunt voeren over jezelf, je gezinssituatie, je hobby's, vakantie-ervaringen, toekomstplannen en hoe je kunt aangeven wat je wel of niet leuk vindt.
- Schrijfvaardigheid: Je oefent met het schrijven van een persoonlijke brief, deze vormt een opstap naar een zakelijke brief in 5 havo. In deze opdrachten kun je de geleerde woorden én grammatica toepassen (met opzoekgrammatica).

- Leesvaardigheid: Een belangrijk onderdeel van de taal is lezen. Dit onderdeel wordt in het examenjaar getoetst tijdens het Centraal Schriftelijk Eindexamen. Leesvaardigheid trainen we door middel van het (samen) lezen van diverse soorten tekst zoals korte verhalen, liedjes, gedichten en boek(fragment)en. Hierdoor leer je geschreven Franse teksten steeds beter begrijpen.

Geschiedenis

CE

Waarom doen mensen wat ze doen?

Waarom ontstaan oorlogen, revoluties of grote veranderingen in de samenleving?

En hoe kun je begrijpen wat er nu in de wereld gebeurt, zonder alles zomaar voor waar aan te nemen?

Bij geschiedenis leer je kijken naar het verleden om het heden beter te begrijpen. Je ontdekt hoe keuzes van mensen, machthebbers en groepen invloed hadden op samenlevingen en hoe die gevolgen soms eeuwen later nog merkbaar zijn. Het gaat niet alleen over jaartallen en gebeurtenissen, maar vooral over verbanden, oorzaken en gevolgen.

In de bovenbouw werk je met verschillende soorten bronnen: teksten, afbeeldingen, kaarten en grafieken. Je leert deze bronnen lezen, vergelijken en beoordelen. Dat betekent ook dat je moet luisteren naar uitleg, verhalen en voorbeelden in de les en dat je actief meedenkt en meepraat. Geschiedenis vraagt dus aandacht en inzet, niet alleen uit je boek, maar ook tijdens de lessen.

Je krijgt te maken met grote thema's zoals oorlog en vrede, macht en politiek, armoede en rijkdom, en de manier waarop samenlevingen veranderen. Daarbij kijk je onder andere naar Europa en Nederland, maar ook naar de invloed van landen als Duitsland in de twintigste eeuw.

Geschiedenis past bij leerlingen die het interessant vinden om na te denken over hoe de wereld in elkaar zit, die vragen durven stellen en die willen leren om informatie kritisch te bekijken. De vaardigheden die je ontwikkelt, zoals analyseren, verbanden leggen en beargumenteren, zijn niet alleen belangrijk voor het vak, maar ook voor veel vervolgopleidingen en voor het begrijpen van de maatschappij waarin je leeft.

Met Havo-PrO bieden we havoleerlingen een nieuw en uniek vak waarin leren en doen samenkomen. Dit praktijkgerichte programma vervangt de boeken door echte opdrachten van bedrijven en instellingen uit de regio. Het is de perfecte keuze voor leerlingen, die willen ontdekken waar hun talenten liggen en die zich optimaal willen voorbereiden op de toekomst.

Wat houdt Havo-PrO in?

Bij Havo PrO werk je samen met klasgenoten aan opdrachten uit de praktijk. Dit kan variëren van het ontwikkelen van een duurzaam product tot het organiseren van een evenement of het maken van een marketingplan. Tijdens deze projecten krijg je begeleiding van zowel docenten als professionals uit de praktijk. Je leert hoe je ideeën uitwerkt, een plan van aanpak schrijft, problemen oplost en onderzoeksresultaten presenteert.

Jezelf beter leren kennen

Een van de grootste voordelen van Havo-PrO is dat het je helpt om jezelf beter te leren kennen. Door in verschillende situaties te werken, ontdek je wat je leuk vindt, waar je goed in bent en welke vaardigheden je wilt ontwikkelen. Dit maakt het makkelijker om een goede keuze te maken voor je vervolgopleiding. Of je nu interesse hebt in techniek, communicatie, zorg of onderwijs, Havo-PrO geeft je de kans om verschillende werkelden te verkennen.

Opbouw van Havo-PrO

In het eerste deel van havo 4 ontvang je opdrachten vanuit de school. De focus ligt op algemene praktijkgerichte vaardigheden, die je helpen bij het uitvoeren van een praktijkopdracht. In het tweede deel van havo 4 en in havo 5 werk je in groepsverband aan echte uitdagende opdrachten afkomstig van externe partijen. Er is geen centraal examen: het schoolexamencijfer is jouw eindcijfer.

Ondernemerschap

Voor de leerlingen die geïnteresseerd zijn in ondernemerschap is er in havo 5 de mogelijkheid om te kiezen voor Junior Company. Je start dan met een aantal andere leerlingen een bedrijfje. Je leert door echt te ondernemen!

Technologie of Maatschappij (T of M)

Het vak Havo-PrO kent twee varianten. Bij Havo-PrO-T ben je actief in de technische sectoren (bv. industrie, bouw, logistiek, automatisering). Deze variant is uiteraard het meest geschikt voor leerlingen met een NG/NT-profiel. Voor leerlingen met een EM/CM profiel is er Havo-PrO-M. De opdrachten komen hier vanuit maatschappelijke sectoren zoals zorg, onderwijs, cultuur en overheid.

Samenvattend

Havo-PrO is dé kans om te leren door te doen, jezelf te ontwikkelen en een kijkje te nemen in de wereld buiten de school. Je ontdekt je talenten, werkt aan uitdagende projecten en maakt daarna een weloverwogen keuze voor je vervolgopleiding. Met Havo-PrO bereid je je optimaal voor op de toekomst!

Kunst beeldende vorming *SE en CE*

Het vak **kunst beeldende vorming** bestaat uit de volgende onderdelen:

- Kunst algemeen (theorie)
- Beeldende vorming (praktijk)

Kunst algemeen kun je het beste omschrijven als kunstbeschouwing en kunstgeschiedenis. Je leert over de achtergronden van de wereld waarin wij leven, onze cultuur. Hoe kunstenaars hun visie op die cultuur uitwerken. Alle kunstdisciplines komen aan bod: architectuur, beeldhouwen, schilderen, fotografie, film, muziek, dans en theater. Je moet termen en begrippen die met kunst te maken hebben kunnen hanteren, kunstwerken herkennen en stijlkenmerken benoemen. In de les zullen we veel kijken en luisteren. Daarnaast moet je opdrachten maken n.a.v. bronnenmateriaal. Zowel museumbezoek als voorstellingen van o.a. dans, muziek en theater behoren tot het programma. Kunst Algemeen wordt afgesloten met een schoolexamen en Centraal Examen.

Bij **beeldende vorming** krijg je de kans je creatief te uiten. Het praktisch bezig zijn staat centraal. Je leert met verschillende materialen en technieken om te gaan en jouw ideeën te vertalen naar zowel twee als driedimensionaal werk.

De invalshoeken van de opdrachten bestaan uit het werken:

- naar de waarneming
- vanuit thema's (bijvoorbeeld 'mythen')
- een toegepaste functie (affiche, cd-hoes)
- vanuit de fantasie

Bij al deze opdrachten begin je met een onderzoek. Het gaat hierbij om het gebruik van de beeldaspecten, compositie, vorm, kleur, licht en ruimte, en daarnaast materiaal en techniek in relatie tot de inhoud. Het ontwikkelen en onderzoeken van het eigen werk/stijl wordt gestimuleerd en ondersteund door kunstgeschiedenis en kunstbeschouwing.

Het vak **kunst muziek** bestaat uit de volgende onderdelen:

- Kunst algemeen (theorie)
- Muziek (praktijk)

Kunst algemeen kun je het beste omschrijven als kunstbeschouwing en kunstgeschiedenis. Je leert over de achtergronden van de wereld waarin wij leven, onze cultuur. Hoe kunstenaars hun visie op die cultuur uitwerken. Alle kunstdisciplines komen aan bod: architectuur, beeldhouwen, schilderen, fotografie, film, muziek, dans en theater. Je moet termen en begrippen die met kunst te maken hebben kunnen hanteren, kunstwerken herkennen en stijkenmerken benoemen. In de les zullen we veel kijken en luisteren. Daarnaast moet je opdrachten maken n.a.v. bronnenmateriaal. Zowel museumbezoek als voorstellingen van o.a. dans, muziek en theater behoren tot het programma. Kunst Algemeen wordt afgesloten met een schoolexamen en Centraal Examen.

Bij **muziek** staat in de eerste plaats samen muziek maken (in een band) in de lessen centraal. Wanneer je, naast het muziek maken in de muzieklessen geen instrument hebt bespeeld, begin je met eenvoudige muziekstukken op een instrument naar keuze. We spelen veel eigentijdse (pop)muziek en maken gebruik van de digitale lesmethode Beats 'n Bits. Speel je zelf al een instrument dan speel je ook op jouw niveau. Ook heb je de mogelijkheden om andere instrumenten te leren bespelen. Daarnaast doe je kennis op van de muziekgeschiedenis en muziektheorie. Het geheel wordt tijdens de lessen en aan het einde van het schooljaar aan elkaar gepresenteerd. Elke leerling wordt vooral beoordeeld op de persoonlijke ontwikkeling.

Natuurkunde: De Sleutel tot de Wereld om Je Heen! Ben jij nieuwsgierig? Vraag jij je af hoe de bliksem werkt, waarom een smartphone kan communiceren, of hoe snel je zou moeten gaan om de tijd te vertragen? Dan is Natuurkunde hét vak voor jou! Wat is Natuurkunde? Natuurkunde gaat over de basisprincipes van de natuur. Het is de wetenschap van materie, energie, ruimte en tijd. Je leert de wereld om je heen te beschrijven, te verklaren en te voorspellen met behulp van modellen, formules en experimenten.

Onderwerpen die aan bod komen, zijn o.a.:

- o Beweging en Kracht (denk aan auto, achtbanen en raketten)
- o Energie (van zonne-energie tot kerncentrales)
- o Straling (zoals licht, geluid en röntgenstraling)
- o Elektriciteit en Magnetisme (de basis van alle moderne technologie)
- o Astrofysica (het heelal!) en Deeltjesfysica (de kleinste bouwstenen)

Welke Kwaliteiten Heb Je Nodig? ✨

Natuurkunde is een denkvak dat goed past bij leerlingen die:

Logisch en Analytisch kunnen denken.

Graag problemen oplossen (puzzelen met formules!).

Wiskundig inzicht hebben (veel van de taal van de natuurkunde is wiskunde).

Nauwkeurig zijn bij het uitvoeren van experimenten.

Een flinke dosis nieuwsgierigheid bezitten!

Tip: Als je wiskunde B kiest, helpt dit enorm bij het begrijpen van de diepere concepten in de natuurkunde.

Met natuurkunde kun je doorstromen naar veel verschillende opleidingen, zoals:

Technische opleidingen (bijvoorbeeld werktuigbouwkunde, elektrotechniek, ICT)

Medische en zorgopleidingen (zoals geneeskunde, biomedische wetenschappen)

Exacte studies (natuurkunde, sterrenkunde, engineering)

Hbo-opleidingen in techniek, onderwijs of onderzoek

Natuurkunde leert je analytisch denken en problemen oplossen – vaardigheden die in veel beroepen belangrijk zijn.

NLT

alleen SE

Natuur, Leven en Technologie (NLT) is een interdisciplinair Bètavak: een vakoverstijgend vak dat samenhang laat zien tussen de bètavakken biologie, natuurkunde, scheikunde, geografische aardrijkskunde en wiskunde. Veel studies op de universiteit en HBO zijn tegenwoordig multidisciplinair, bovendien zal je bij het uitvoeren van een beroep in de exacte richting ook in aanraking komen met meerdere disciplines. NLT is daarom een goede voorbereiding voor een studie in het hoger onderwijs op het gebied van wetenschap en technologie en oefen je alvast om multidisciplinair na te denken. Een ander verschil met de “gewone” exacte vakken is dat bij NLT onderzoek doen en ontwerpen centraal staan.

“Hoe moet ik een natuurwetenschappelijk onderzoek opzetten en uitvoeren?” en “Waar moet ik aan denken bij het ontwerpen van een nieuw product?”, zijn vragen die centraal staan in de lessen. In je examenjaar ga je een profielwerkstuk uitvoeren. Hierbij moet je een zelfbedacht onderzoek bedenken en uitvoeren. Handig als je dat bij NLT al geoefend hebt! Ook in het HBO en WO (universiteit) sluit je je studie vaak af met een afstudeeropdracht. Ook hier komen onderzoek vaardigheden van pas die je bij NLT aangeleerd krijgt en geoefend hebt. Het vak zal modulair worden gegeven, dat wil zeggen dat elke periode een ander onderwerp centraal staat. Omdat onderzoeken (en ontwerpen) centraal staat bij NLT doe je in elke periode een onderzoek waarvan je een verslag schrijft. Ook krijg je een toets over de module in de toetsweek. Er wordt niet gewerkt uit een leerboek.

Enkele voorbeelden van onderwerpen zijn:

- Dynamisch modelleren: m.b.v. computermodellen simuleren en analyseren van complexe situaties in natuurwetenschap en techniek.
- Forensisch onderzoek (DNA, kogel, vingerafdrukken, etc.): op zoek naar de dader.

- Rijden onder invloed: de effecten van alcohol op het menselijk lichaam onderzoeken en nagaan hoe dit een rol speelt bij het besturen van voertuigen.
- Sportprestaties: bij topsport is het continu meten van je conditie en de sportprestaties niet meer weg te denken. Sport, wetenschap en technologie ontmoeten elkaar in deze module.

Scheikunde

CE

Scheikunde: Ontdek de kracht van Chemie! Scheikunde is het vak waarin je ontdekt hoe de wereld écht in elkaar zit. Alles om je heen – van je fietsaccu tot je shampoo, van medicijnen tot energie – draait om chemie. In de lessen leer je niet alleen formules, maar vooral hoe stoffen werken, reageren en veranderen. Waarom bruist frisdrank? Hoe maak je duurzame brandstof? En wat gebeurt er bij een vuurwerkexplosie?

Met scheikunde leer je denken als een onderzoeker: je stelt vragen, doet experimenten en zoekt uit waarom iets gebeurt. Het is een vak voor nieuwsgierige leerlingen die niet bang zijn om hun handen vies te maken en hun hersens te gebruiken.

Scheikunde speelt ook een enorme rol in de toekomst. Denk aan het ontwikkelen van milieuvriendelijke producten, nieuwe medicijnen en innovatieve materialen. Wie nu scheikunde kiest, leert de kennis die nodig is om later echte problemen op te lossen – van klimaatverandering tot gezondheidszorg.

Kortom: scheikunde is spannend, actueel en creatief. Je leert begrijpen wat je niet kunt zien, en dat maakt het juist zo fascinerend.

Met scheikunde kun je doorstromen naar veel verschillende opleidingen, zoals:

Milieuwetenschappen

Voedings -en gezondheidswetenschappen

Laboratoriumtechniek

Farmacie

(Dier)geneeskunde

Forensisch onderzoek

Oscar Romero is de enige school in Hoorn die **Spaans** aanbiedt.

Spaans is met ongeveer 500 miljoen moedertaalsprekers de meest gesproken taal ter wereld na het Chinees. Na het Engels is het Spaans ook de meest gebruikte taal in de internationale communicatie en wordt verwacht dat 7,5 procent van de wereldbevolking in 2030 Spaans kan spreken.

Verder was het Spaans in 2012 de op één na meest gebruikte taal op Twitter en de op twee na meest gebruikte taal op internet (bron: Cervantes Instituut-Utrecht). Aangezien je Spaans nog nooit gehad hebt, beginnen we natuurlijk met de basis.

Je zult bij Spaans elementair de volgende onderdelen leren: spreken, schrijven, kijken, luisteren en lezen. We zullen je natuurlijk ook veel vertellen over de cultuur van de Spaanstalige landen. Misschien ben jij al eens in zo'n land geweest en kun je daarover iets vertellen. Aangezien dit keuzevak alleen als schoolexamen (SE) aangeboden wordt, is er geen Centraal Examen leesvaardigheid zoals bij de andere talen.

Bij een goed niveau en een goede inzet van de leerling kan er een officieel diploma, genaamd DELE, behaald worden (na inschrijving met kosten). Het initiatief daartoe ligt bij de leerling. Dit diploma is op verschillende niveaus te halen. We hebben als doel het A2-niveau. Daarmee kun je je zelf goed redden in een Spaanstalig land. Verder heb je dan bij alle studies met internationale contacten een voorsprong. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de economische studies en de Hotelschool.

Bij wiskunde A wordt veel kansrekening, telproblemen en statistiek behandeld. Verder leer je omgaan met tabellen en verschillende soorten grafieken. Natuurlijk werk je ook met formules. Het rekenwerk gaat niet erg diep, maar wiskunde A is zeker geen makkelijk vak. Ook is er een P.O. waarbij je met een grote dataset in Excel moet werken.

De opgaven die we behandelen zijn vaak situaties en problemen uit de praktijk (de zogenaamde verhaaltjessommen). Belangrijk bij wiskunde A is dat je problemen uit de praktijk leert te vertalen naar een stuk wiskunde. Ook moet je leren onderzoek te doen, door de juiste data te verzamelen en deze te verwerken en overzichtelijk (bv. in cirkeldiagrammen, staafdiagrammen enz.) weer te geven en daar de juiste conclusies uit te trekken.

Wiskunde A is dus wiskunde die wordt toegepast in allerlei praktische situaties. Behandelde onderwerpen zijn: - algebra (rekenen met letters) - tabellen, grafieken en formules - data verzamelen, verwerken en interpreteren - telproblemen oplossen door het juiste telmodel te kiezen.

Wiskunde B *CE*

Bij wiskunde B wordt veel gewerkt met formules, grafieken en er wordt veel gerekend. De opgaven die we behandelen zijn niet altijd situaties en problemen uit de praktijk. Soms gaan de opgaven over formules en grafieken zonder dat die grafieken en formules een praktische betekenis hebben.

Wiskunde B richt zich op de meer theoretische kant van wiskunde, met onderwerpen zoals algebra, functies, meetkunde en analyse. Je leert niet alleen rekenen, maar vooral redeneren en structureren. Wiskunde B helpt je om complexere problemen op te lossen en kritisch te denken. Dit zijn vaardigheden die in vrijwel elke vervolgstudie goed van pas komen! Voor wiskunde B is het dan ook niet alleen van belang dat je wiskunde leuk vindt, maar ook dat je serieus aan je huiswerk wilt werken en dat je doorzettingsvermogen hebt.

Wiskunde B is dus abstracte wiskunde. Het wiskundige niveau is best hoog. Tevens ligt het tempo bij wiskunde B iets hoger dan bij wiskunde A. Als je wiskunde B kiest dan zal je in de derde klas goede cijfers moeten halen, wat ons betreft is het vak aan te raden voor leerlingen die gemiddeld een zeven of hoger voor wiskunde scoren.